

Vizualizace knihovny ve Skálově ulici od Ateliéru A69 - architekti s.r.o. Od léta 2024 probíhá intenzivní výstavba.

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2024

Městská knihovna Antonína Marka Turnov,
příspěvková organizace

Turnov, březen 2025

Obsah

Úvodem	3
Knihovna v roce 2024	4
Statistika let 2022–2024	6
Služby knihovny	7
Spolupráce a členství	9
Hospodářství.....	10
Organizační struktura.....	11
Personální zajištění	12
Závěrem	13

Literární událost Turnova (květen 2024) – hudebně-literární čtení spisovatele Jaroslava Rudiše v turnovském depu. Na fotografii ředitel knihovny Jaroslav Kříž (vlevo), spisovatel Jaroslav Rudiš a hudebník Martin Hybler – všichni jsou turnovští rodáci. Na akci přišlo přes 200 osob! Foto Pavel Charousek.

Úvodem

Městská knihovna Antonína Marka Turnov, příspěvková organizace (dále jen MKAMT), má velmi dlouhou tradici v tomto městě. Prazáklad je položen již v roce 1820 coby veřejná měšťanská čítárna a knihovna z popudu národního obrozence Antonína Marka (1785–1877). Jedná se tak o druhou historicky nejstarší městskou knihovnu na území Čech, respektive České republiky.

Dnes je MKAMT veřejnou knihovnou s univerzálním fondem a profesionálními knihovníky, kterou zřizuje město Turnov. Knihovna je registrována na Ministerstvu kultury ČR (evidenční číslo 2761/2002) a naplňuje podmínky stanovené knihovním zákonem. Poskytuje veřejné knihovní a informační služby a zpřístupňuje též kulturní hodnoty všem občanům bez omezení.

Více o historii a obecných informacích o knihovně na internetových stránkách: <http://knihovna.turnov.cz/knihovna/>.

Noc s Andersenem 2024 – pohádkový průvod městem byl znovu velkolepý! Foto Pavel Charousek.

Knihovna v roce 2024

V turnovské knihovně probíhala jako každoročně celá řada kulturních a vzdělávacích pořadů. Snažíme se vždy připravovat zajímavé akce v širším tematickém zaměření, ale převažují hlavně literární pořady. Velkou část programu tvoří vzdělávací činnost zaměřená na hodiny výchovy ke čtenářství, dílny čtení a také na popularizaci rodinného čtení v rámci projektu *Bookstart – S knížkou do života*. Na tuto oblast navazují hlavně volnočasové aktivity, které mají v naší knihovně již dlouholetou tradici */Pohádkové podvečery, Čtenářský klub Turnovský Granátek, výtvarné a tvůrčí dílny/*. Samostatnou část ve výše zmíněném projektu tvoří pořady pro rodiny s malými dětmi v klubové podobě. Na hlavní budově knihovny je to *Klub Matýsek*, na pobočce knihovny v Turnově II *Babyclub Vagónek*. Velmi dobrá a přínosná, je v této oblasti práce s rodinami ve spolupráci s Centrem pro rodinu Náruč.

Městská knihovna Antonína Marka v Turnově každý rok vybere spisovatele, který má nejen významné životní výročí, ale také vztah ke knihovně a jejím čtenářům. V roce 2024 byl osobností roku zvolen spisovatel Eduard Petiška. Jeho 100. výročí narození se stalo nejdůležitější součástí řady aktivit naší knihovny. Vedle hodin výchovy ke čtenářství jmenujme projekt *Bookstart S knížkou do života*, setkání s pohádkami Eduarda Petišky v Klubu Matýsek, programy a pořady v rámci pohádkových podvečerů, čtení a divadelní pohádky v Centru pro rodinu Náruč, čtení pohádkových babiček v mateřských školách, výtvarné a literární tvoření a další aktivity.

Nedílnou součástí projektu se stal také 24. ročník *Noci s Andersenem*. Celá akce byla zaměřena na dílo Eduarda Petišky. Na jeho počest byl vysazen již jednadvacátý strom *Pohádkovník*. Kmotry stromu se stal spisovatel Martin Petiška a spisovatelka Michaela Fišarová. Stezka odvážných nocležníků se nesla ve znamení knihy *Staré řecké báje a pověsti*.

Ve 20. ročníku přehlídky v umění vyprávět *Čteme všichni, vypráví jen někdo*, byla vytvořena samostatná kategorie vyprávění na motivy Petiškových knih. Celá přehlídka se konala na počest tohoto spisovatele. Proběhla dvě místní kola v Turnově a oblastní kolo v Knihovně Václava Čtvrťky v Jičíně.

Den čtenářů na hradě Valdštejně se uskutečnil jako tradičně v červnu. Pamětní deska věnovaná Eduardu Petiškovi všem připomněla, že na tomto místě spisovatel nejen rád a často pobýval se svou rodinou, ale také tvořil a psal. Vzniklo zde jeho nejznámější a nejprekládanější dílo české literatury, *Staré řecké báje a pověsti*.

V měsíci září se uskutečnila na hradě Noc literatury, která byla obohacena scénickým čtením z pověstí Eduarda Petišky za hudebního doprovodu Martina Hyblera, vynikajícího klavíristy, dirigenta a skladatele. Hostem večera byl také redaktor a spisovatel Václav Žmolík a také spisovatel a herec Petr Vydra.

Nesmíme zapomenout ani na poznávací výlet seniorů nazvaný *Putování za pověstmi Eduarda Petišky*. Do oblasti výletů patřila také výprava žáků základní školy a čtenářského klubu do města Brandýs nad Labem. Zde Eduard Petiška žil a tvořil. Jeho jméno nese městská knihovna, která připravila pro všechny účastníky zajímavý program včetně poznávací šifrovací hry. Tato interaktivní hra pod názvem *Po stopách Eduarda Petišky* obohatila děti o zajímavé informace, které ale musely samy vyluštit a poznat. Projekt výchovy ke čtenářství Rok Eduarda Petišky byl velmi bohatý a zasáhl navíc i do dalších oblastí činnosti naší knihovny.

V celkové statistice kulturních a vzdělávacích akcí pro děti tvoří účast této cílové skupiny podstatnou část. Při tomto projektu ale nešlo o počet akcí a návštěvníků, ale především bylo naší snahou oslovit účastníky formou osobního zážitku, společných aktivit a trvalého poznání. Za rok 2024 se uskutečnilo celkem **602 akcí**, z tohoto počtu pro děti a mládež 434 vzdělávacích akcí. Počet návštěvníků akcí celkem **20 235** z tohoto počtu děti a mládež 10 801 návštěvníků.

Den čtenářů na hradě Valdštejn (červen 2024). Foto archiv turnovské knihovny.

Statistika let 2022–2024

	2024	2023	2022
Registrovaní čtenáři (celkem)	2 220	2 173	2142
Pouze registrovaní uživatelé do 15 let (děti a mládež)	736	668	656
Výpůjčky celkem (knihy, periodika, hry, audioknihy atp.)	61 851	83 168	101 012
Akce kulturně-vzdělávacího charakteru	906	542	465
Návštěvnost knihovny	96 323	79 437	72 773
Návštěvníci akcí	23 390	20 594	24 331

V roce 2024 nám čtenáři zůstali věrní, jak ukazuje tabulka se statistikou. Po covidovém úpadku máme znovu přes 2 200 čtenářů. Znovu nám razantně ubyly výpůjčky, i když máme více čtenářů a chodí k nám i častěji. Je to pro nás zarážející. Důraz tedy kladou na trávení volného času v našich prostorách a i více si vybírají z našeho knihovního fondu. V rámci kulturně-vzdělávací činnosti knihovny nám to výsledné číslo razantně narostlo vzhledem k tomu, že od léta 2024 je pod naší správou i Vzdělávací centrum Turnov (VCT). 602 akcí bylo přímo knihovních a 304 vzdělávacích aktivit pro veřejnost uskutečnilo VCT.

NETRADIČNÍ UNIVERZITA:

Sychrov a okolí

Památky, historie i současnost

20. 02. 2024	Ochrana památek..... Miloš Kadlec
	Zpřístupňování, prezentace a průvodcovská činnost
05. 03. 2024	Okolí Sychrova..... Jan Havelka
	Podještědské obce
19. 03. 2024	Zámek Sychrov..... Miloš Kadlec
	Historie, současnost – důraz na stavební vývoj
02. 04. 2024	Rohanovské..... Miloš Kadlec
	Princové královské hry
16. 04. 2024	Zámecké interiéry..... Miloš Kadlec
	Vývoj sychrovských interiérů od 19. století
30. 04. 2024	Park na Sychrově..... Miloš Kadlec

vždy od 10 h Cena za celý cyklus: 300 Kč
Cena za jednotlivou přednášku 70 Kč

Pobočka Turnov II.
Městská knihovna Antonína Marka Turnov
U Nádraží 1296, Turnov 511 01
454 840 955, turnov2@knihovna.turnov.cz
www.knihovna.turnov.cz

Noc 22/03/24 s Andersenem

Start u knihovny v 18 hodin!

Sponzoři: ENTRY ENGINEERING, KV FÚBAL, P.K. ZIKUDA, TRIMA

www.knihovna.turnov.cz

POUTNÍ MÍSTA ČESKA

ČT 12. 9. | 17:00

Padesát poutních míst, jejich legendy, historie a současnost představit Michal Bařinka, zakladatel projektu a autor stejnojmenné knihy Poutní místa Česka.

Pobočka Turnov II.
Městská knihovna Antonína Marka Turnov
U Nádraží 1296, Turnov 511 01
454 840 955, turnov2@knihovna.turnov.cz
www.knihovna.turnov.cz

Služby knihovny

- Hlavní budova je **otevřena 51 hodin týdně**, čímž jeden z předepsaných a nejvýznamnějších standardů VKIS (veřejných knihovních a informačních služeb) zcela nadstandardně splňujeme.
- **On-line služby knihovny:** čtenářské konto, on-line katalog, informace o novinkách k dispozici nepřetržitě na našem webu [<http://knihovna.turnov.cz>]. Také existuje internetová stránka jen pro dětské oddělení [www.knihovnicek.cz] a samozřejmě Informační centrum pro mládež má své stránky [<http://icm.turnov.cz>].
- *Výpůjční služby:*
půjčování knih (monografie), **map** (kartografií), **novin a časopisů** (periodik); **e-knihy**, **půjčování mluveného slova na CD a DVD** (audioknihy); **deskových a karetních her**; **meziknihovní výpůjční služba** (MVS) – půjčení dokumentů z jiných knihoven u nás; **mezinárodní meziknihovní výpůjční služby** (MMS) – půjčení dokumentů ze zahraničních knihoven.
- *Informační služby:*
vyhledání a podání stručné informace nebo informačního zdroje k zadanému dotazu;
vypracování rešerše – tištěného seznamu informačních zdrojů na zadané téma;
pomoc s vyhledáváním informací na internetu a v databázích.
- *Datové služby:*
poskytnutí počítače pro vzdělávání, komunikaci, práci s daty, zábavu;
zajištění provozu veřejného internetu a přístupu k němu vč. bezdrátového připojení (Wi-Fi);
pomoc se základním ovládáním počítače a používáním internetu;
základní zpracování dat – skenování, převod tištěné podoby do datové (OCR), uložení.
- *Reprografické služby:*
kopírování a tisk do formátu A4 a A3 z knihovních dokumentů, internetu;
laminování do formátu A4 a A3 – na oddělení pro dospělé, pro děti a mládež i na pobočce v Turnově II.
- *Doplňkové služby:*
místa pro studium i odpočinek (studovna, ICM, letní terasa);
počítačové zázemí pro děti i mládež;

automat na kávu a čaj pro rychlé občerstvení a zpříjemnění pobytu v knihovně (na hlavní budově, v knihovně na vlakovém nádraží je možné si tyto produkty též zakoupit, ale ne přímo z automatu).

➤ *Služby handicapovaným:*

terénní půjčování knih seniorům v penziencech a imobilním přímo dovážkou domů;

půjčování zvukových knih zrakově a tělesně postiženým;

ozvučený počítač s přístupem k internetu;

zázemí poradenského centra nevidomých a zrakově postižených ve spolupráci se SONS Jablonec na Nisou a Tyflocentrem Liberec, o. p. s.

➤ *Kultura a vzdělávání:*

pořady pro školy a školky od výchovy ke čtenářství po tvořivé dílny;

akce pro seniory, rodiny s dětmi, pro mládež a všeobecně pro celou veřejnost;

Virtuální univerzita třetího věku; Netradiční univerzita v knihovně pobočky na vlakovém nádraží (cyklus dopoledních přednášek);

Turnovský Granátek – zájmový, literárně-dramatický kroužek pro děti;

Babyclub Vagónek – kroužek pro nejmenší děti a jejich rodiče v knihovně na nádraží.

➤ *Ostatní služby:*

pronájem prostor – společenský sálek na hlavní budově i prostory pobočky na vlakovém nádraží; případně i prostory učeben ve VCT;

pronájem prezentační techniky;

reklamní a marketingová činnost – propagace komerčních aktivit v knihovně.

➤ *Informační centrum pro mládež:*

přednášky, semináře, poradenské služby, hry pro mládež, prostor pro trávení času – zajišťuje vedoucí ICM Turnov; více údajů o ICM Turnov poskytne vlastní výroční zpráva za rok 2024.

➤ *Vzdělávací centrum Turnov (VCT):*

poskytujeme všechny formy celoživotního vzdělávání: nabízíme jazykové, počítačové, zájmové kurzy, odborné kurzy na klíč pro potřeby firemního vzdělávání, DVPP a kvalifikační kurzy a semináře pro sociální oblast; činnost pod knihovnou od 1. července 2024.

Spolupráce a členství

- MKAMT je dlouholetým institucionálním a aktivním členem profesní organizace Svaz knihovníků a informačních pracovníků (SKIP). Členem regionálního výboru pro Liberecký kraj je také ředitel turnovské knihovny. Ředitel turnovské knihovny je dokonce členem celorepublikového výkonného výboru.
- Prostřednictvím několika knihovnic zejména se zaměřením na dětského čtenáře se účastníme aktivit KLUBKA – Klubu dětských knihoven pro Liberecký kraj v rámci SKIP LK.
- Na místní úrovni přímo spolupracujeme: s pobočkou SONS v Jablonci nad Nisou a s Tyflocentrum Liberec, o. p. s., při činnosti Poradenského centra pro nevidomé a zrakově postižené, kterému poskytujeme prostorově-technické zázemí; spolupracujeme také s turnovskými penziony (zejména pořádání kulturních akcí pro seniory); dále též s Národním informačním centrem pro mládež (NICM) v rámci našeho ICM.

- V rámci četných kulturních aktivit spolupracujeme s dalšími městskými organizacemi i institucemi zde v Turnově. A to především se školami všech stupňů a mateřskými školami i mateřskými centry. Na různých aktivitách pro mládež spolupracujeme zejména se Žlutou ponorkou či na různorodých akcích s Muzeem Českého ráje v Turnově. V poslední době také intenzivněji spolupracujeme s organizací Náruč, Sportinline, Turnovské památky a cestovní ruch či Klub přátel železnic Českého ráje.
- Jsme aktivní i v přeshraniční spolupráci, a to v pracovní skupině Euroregionu Nisa „EUREX knihovny“. Turnovskou knihovnu v této skupině zastupuje její ředitel.

Plakáty na různorodé aktivity, jež během roku 2024 proběhly nejen v knihovních prostorech.

Hospodářství

➤ Hospodářský výsledek na konci roku 2024 činil	=	164 tis. Kč
RF k 1. 1. 2025 činí	=	252 tis. Kč
➤ Celkově se hospodařilo s částkou (včetně dopl. čin.)	=	9 419 tis. Kč
Na provoz od zřizovatele	=	7 138 tis. Kč
Příspěvek na kulturní aktivity	=	250 tis. Kč
Příspěvek na pronájem	=	72 tis. Kč
Na odpisy od zřizovatele	=	81 tis. Kč
Parlament mládeže	=	20 tis. Kč
Dotace, granty, dary	=	426 tis. Kč
Vlastní výnosy (včetně dopl. čin.)	=	1 855 tis. Kč
Vedlejší hospodářská činnost (zisková)	=	174 tis. Kč

Knihovna hospodařila v roce 2024 tedy s částkou přesahující 9 milionů korun českých. Hospodářský výsledek byl ziskový. Vlastní výnosy a dotační zdroje nakonec činily více než 1,8 mil. Kč a to především kvůli vedlejší hospodářské činnosti.

*Knihovny v lednu 2024 – spisovatelka Kateřina Tučková a moderátorka Lenka Křížová.
Na tento literární pořad přišlo na 100 osob. Foto J. Kříž.*

Organizační struktura

Turnovská knihovna poskytuje své služby především na hlavní budově v Jeronýmově ulici č. p. 517. Knihovni části jsou členěné na:

- **Oddělení pro dospělé**
 - **Oddělení pro děti a mládež**
 - **Informační centrum pro mládež Turnov (ICM)**
 - **Oddělení provozní** (kulturní aktivity, provozní zajištění – kanceláře, archiv)
 - **Poradenské centrum pro zrakově postižené** (provozováno jednou týdně ve spolupráci s Tyflocentrum Liberec, o. p. s., a pobočkou Sdružené organizace nevidomých a slabozrakých v Jablonci nad Nisou).
 - **Multimediální studovna** (veřejný internet)
- MKAMT provozuje také tři stálé pobočky:
- **pobočka Turnov II – U Nádraží č. p. 1296** (funguje od 3. 12. 2018) – raritní knihovna na fungujícím vlakovém nádraží v České republice;
 - **pobočka Mašov, č. p. 253**, hasičská zbrojnice;
 - **pobočka Malý Rohozec, č. p. 18** – obecní domek;

Pohádkový podvečer na dětském oddělení v hlavní budově knihovny. Foto Jaroslav Kříž.

Personální zajištění

- Plynulý chod instituce zajišťuje 13 kmenových zaměstnanců (stav k 1. 1. 2025):

Bc. Veronika Hendrychová	—	oddělení pro dospělé (částečný úvazek)
Eva Hučková	—	pobočka Turnov II (částečný úvazek)
Bc. Markéta Randáková	—	oddělení pro dospělé (plný úvazek, nyní MD)
Milan Kolomazník	—	správce (částečný úvazek)
Eva Kordová	—	kulturní a vzdělávací činnost (plný úvazek)
Iva Pokorná	—	úklid (částečný úvazek)
Pavčina Skálová	—	oddělení pro děti a mládež (částečný úvazek)
Vladislava Skálová	—	oddělení pro dospělé (plný úvazek)
Mgr. et Ing. Libuše Suchánková	—	oddělení pro dospělé (částečný úvazek)
Jitka Vrabcová	—	katalogizace (částečný úvazek)
Bc. et Bc. Lucie Zoulová	—	ICM (částečný úvazek, nyní na MD)
Hana Žďárková, DiS.	—	Vzdělávací centrum Turnov (plný úvazek)
Jaroslava Černá (zástupce ředitele)	—	pobočka Turnov II (plný úvazek)
Adéla Prádlarová (zástupce ředitele)	—	oddělení pro děti a mládež (plný úvazek)
Mgr. et Mgr. Jaroslav Kříž, Ph.D.	—	ředitel organizace (plný úvazek)

- MKAMT spolupracuje se 2 stálými pracovníci na dohody o provedení práce (DPP) na knihovních pobočkách:

Eva Havlová	—	pobočka Mašov
Zdeňka Votrubcová	—	pobočka Malý Rohozec

Knihovory jsou literárním pořadem, který se především pořádá v knihovni pobočce na vlakovém nádraží.

Závěrem

Rok 2024 přinesl něco neuvěřitelného pro naši knihovnu. Začala totiž výstavba nové budovy, která se intenzivně nastartovala rokem 2019, kdy vznikla studie novostavby ve Skálově ulici od ateliéru A69 – architekti, s. r. o. Držme si palce, ať výstavba dopadne dle našich představ a splní se nám dlouholetý sen, a to je bezbariérová a moderní knihovna, která bude sloužit jako komunitní centrum napříč věkovým spektrem osobám z Turnova a blízkého okolí.

Je také ještě milou povinností upozornit na úspěch našeho dětského čtenáře. Každoročně v březnu oceňují knihovny v České republice své čtenáře, tentokrát to bylo zaměřeno děti. V naší knihovně byl oceněn Miroslav Kobr, který následně získal titul i v krajském kole, a to především za nejvyšší počet návštěv a výpůjček knihovního fondu. Míra vyrostl na projektu Svazu knihovníků a informačních pracovníků ČR „Bookstart – S knížkou do života“. Městská knihovna Antonína Marka Turnov je jednou z prvních knihoven v Libereckém kraji, která do projektu „Bookstart“ vstoupila. Knižní sadou vítají, podobně jako jinde, malé občánky města. A když děti odrostou, věnují jim na pořadech knihovny další sadu ve vaku určenou dětem mezi 3 až 6 lety. Celý projekt vrcholí v první třídě „Knižkou pro prvňáčka“. Knihovna si tak vychová čtenáře od plenek a provází ho a vzdělává po celý život, což je posláním celého projektu. Miroslav je aktivní návštěvník hlavní budovy v Jeronýmově ulici, potažmo dětského oddělení, a pravidelně se účastní soutěže Lovci perel a aktivně navštěvuje naše volnočasové kulturně-vzdělávací pořady určené pro rodiny s dětmi.

Čtenář Libereckého kraje pro rok 2024 Miroslav Kobr s maminkou. Foto Archiv SKIP Liberecký kraj.

Rok 2025 přinese v rámci kulturně-vzdělávacích aktivit knihovny především *Rok Jiřího Žáčka*, neboť tento velikán české literatury slaví 80 let a naše knihovna má tu čest uvádět, že je také jejím kmotrem! Proto tento rok bude zaměřen na toto jméno v rámci čtenářské gramotnosti. Mnoho aktivit bude zaměřeno samozřejmě na děti a mládež (Noc s Andersenem – 28. 3. 2025), ale několik literárních akcí bude určeno i široké veřejnosti.

Věříme, že rok 2025 bude pro knihovnu velmi pozitivní alespoň tak jako rok 2024. Máme za sebou velmi úspěšný rok, kdy celková návštěvnost knihovny byla přes 96 tisíc osob. Děkujeme, že využíváte knihovní služby a budeme se snažit naplnit všechny naše plány v následujícím období.

V Turnově 15. března 2025

Mgr. et Mgr. Jaroslav Kříž, Ph.D.

Městská knihovna
Antonína Marka Turnov
příspěvková organizace
Jeronýmova 517, 511 01 Turnov
IČO 00498858

ředitel knihovny